

Oređownik Urzędowy

POWIATU PUCKIEGO

Wychodzi wedle potrzeby przynajmniej raz w tygodniu. — Przedpłata miesięczna 2 złote polskie.
—: Poszczególny numer 0,30 złp. —:

Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 0,80 złp. od jednołamowego wiersza drobnego druku, re-
—: klamy 1,20 złp. od wiersza. —:

Redakcja: Wydział Powiatowy w Pucku. — Drukiem „Gazety Kaszubskiej“ w Wejherowie.

Nr. 59

Puck, środa, dnia 15 października 1924 r.

Rok 38

Treść:

456. Obwieszczenie Ministerstwa Spraw Wojskowych z dnia 31 lipca 1924 zawierające przejściowe postanowienia dot. wykonania art. 53 Ustawy o Powszechnym Obowiązku Służby Wojskowej z dnia 23. 5. 1924 r.

457. Obwieszczenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 27 sierpnia 1924 dot. uszkodzonych banknotów złotych.

Ogłoszenia.

456.

OBWIESZCZENIE**Ministerstwa Spraw Wojskowych Departament I. Piechoty.**

L. dz. 19513/Pob. Rekl.

Warszawa, dnia 31 lipca 1924 r.

Przejściowe postanowienia.

Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wewnętrznych, Przemysłu i Handlu, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych, dotyczące wykonania art. 53 Ustawy o Powszechnym Obowiązku Służby Wojskowej z dnia 23 maja 1924 roku w myśl rezolucji Komisji Wojskowej Sejmu.

§ 1.

Podania o odroczenie służby w wojsku stałym, przewidziane w art. 53 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej, należy wnieść do P. K. U. właściwej dla gminy zapisu poborowego do list lub do Komisji Przeglądowej. Uprawnionymi do wnoszenia podań są poborowi, ich rodziny, lub ich ustawowi zastępcy.

Za rodzinę należy uważać:

- 1) rodziców,
- 2) ojca lub matkę, także nieślubną.
- 3) rodzeństwo rodzone lub przyrodnie, zarówno ślubne, jak nieślubne.

§ 2.

Do podania o odroczenie służby w wojsku stałym, przewidziane w art. 53 a. i b. winny być dołączone przez proszącego następujące dokumenty:

1) wyciąg familijny na podstawie ksiąg ludności stałej, obejmujący całą rodzinę (§ 1) poborowego. W wyciągu tym winni być umieszczeni wszyscy członkowie rodziny, bez względu na to, czy mieszkają razem, czy osobno. Jeżeli wyciąg taki, z jakiegokolwiek przyczyny nie mógłby być dołączony, należy do podania dołączyć zaświadczenie urzędu gminnego, magistratu, w Warszawie także komisarjatu policji o ilości członków danej rodziny z wymieniem każdego poszczególnego członka i dołączeniem ich metryk urodzenia.

2) zaświadczenie urzędu gminnego, magistratu, w Warszawie także komisarjatu policji o stanie majątkowym proszącego i jego rodziny. Zaświadczenie powinno dokładnie wykazywać stan majątkowy z wyszczególnieniem posiadanych nieruchomości oraz wartości i dochodu z posiadanego majątku. W zaświadczeniu tem musi być również wykazane, czy zainteresowani nie otrzymują jakichkolwiek wsparć lub zapomóg rządowych, czy prywatnych.

Jeżeli do próby o odroczenie nie dołączono wyżej wymienionych dokumentów, komendant P. K. U. wezwie proszącego do uzupełnienia podania, wyznaczając odpowiedni termin, po upływie którego, zwróci się do władzy administracyjnej I-ej instancji, celem osiągnięcia tych danych w danych w drodze właściwych urzędów i instytucyj.

§ 3.

Gdy przy rozpatrywaniu podań komendant P. K. U. uzna, iż nadesłane dokumenty są niedostateczne do wydania decyzji, lub gdy dostarczone przez proszącego dokumenty budzą wątpliwości co do ich wiarygodności, zażąda on od właściwych władz administracyjnych wyjaśnienia lub przeprowadzenia dodatkowych dochodzeń.

§ 4.

Wymagana w art. 54. niezdolność do pracy członków rodziny poborowego, stwierdzona będzie w odniesieniu do mężczyzn przez Komisje Przeglądowe, w odniesieniu do kobiet — przez Władzę administracyjną I-ej instancji. Stan niezdolności do pracy winien być określony procentowo w stosunku do pracy zawodowej

osoby badanej. Osoby, które utraciły mniej niż 35% zdolności do pracy — uważa się za zdolne do pracy, osoby zaś, które zdolność tę utraciły ponad 55% — należy uważać za zupełnie niezdolne do pracy.

W wypadku określenia niezdolności do pracy w granicach od 35% do 55% — rozstrzyga władza udzielająca odroczenia, czy ze względu na zachodzące warunki dana osoba ma być uważana za zdolną, lub niezdolną do utrzymania rodziny. Badania pod względem zdolności do pracy zawodowej nie podlegają: osoby powyżej 60 lat życia, matki samotne, o ile ukończyły 45 lat życia, osoby płci żeńskiej do 17 lat życia włącznie, zaś osoby płci męskiej do 15 lat życia włącznie.

§ 5.

Odroczenie służby w wojsku stałem w myśl art. 53, a. i 54 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej może być udzielone:

a) jednemu synowi niezdolnych do pracy rodziców, wdowy, lub wdowca, oraz jednemu synowi niezdolnej do pracy nieślubnej matki;

b) jednemu rodzonemu lub przyrodniemu bratu osieroconego i do pracy niezdolnego ślubnego lub nieślubnego rodzeństwa;

c) synowi lub bratu, którego brat względnie bracia:

- 1) pełnią faktyczną służbę w wojsku stałem z tytułu powszechnego obowiązku służby wojskowej,
- 2) mają mniej niż 15 lat życia,
- 3) są niezdolni do jakiegokolwiek pracy zarobkowej z powodu ułomności fizycznej lub umysłowej,
- 4) wyemigrowali co najmniej od 5 lat i przebywają stale za granicę, nie dając wsparcia.

§ 6.

Odroczenie terminu służby w wojsku stałem z tytułu odziedziczenia w linii zstępnej gospodarstwa rolnego (art. 53. b) — może być udzielane właścicielom odziedziczonych gospodarstw:

a) na obszarze Województwa Pomorskiego i Poznańskiego oraz Górno-śląskiej części Województwa Śląskiego, jeżeli podlegający podatkowi gruntowemu czysty dochód katastralny od tego gospodarstwa wynosi od 80 do 240 marek;

b) na obszarze Województwa Krakowskiego, Lwowskiego, Stanisławowskiego i Tarnopolskiego oraz powiatów: Bielsk miasto, Bielsk pow. i Cieszyn, jeżeli czysty dochód katastralny danego gospodarstwa wynosi od 55 do 165 koron;

c) na obszarze Województwa Warszawskiego, Białostockiego, Lubelskiego, Kieleckiego, Łódzkiego, Wołyńskiego, Poleskiego, Nowogródzkiego, oraz Ziemi Wileńskiej; jeżeli według obowiązujących obecnie przepisów podatek gruntowy wynosi od 10 do 30 złotych.

Wskazane powyżej kwoty dochodu lub podatku winny być udowodnione wyciągami arkuszy katastralnych, względnie zaświadczeniami władz skarbowych.

§ 7.

W razie zaskarżenia decyzji P. K. U. (Komisji Przegładowej), odmawiającej przyznania ulgi z powodu, że uznała członków rodziny poborowego za zdolnych do pracy — zarządzi Komisja Stała, urzędująca przy D. O. K. ponowne badanie dotyczące członków rodziny. Ponowne badanie osób płci żeńskiej, może nastąpić:

a) przez delegowanie przez Wydział Zdrowia Urzędu Wojewódzkiego innego lekarza rządowego, lub

b) komisyjnie w szpitalu publicznym cywilnym przy współudziale lekarza rządowego, delegowanego przez wojewódzki Wydział Zdrowia.

Badanie męskich członków rodziny zarządzi Komisja Stała za pośrednictwem lekarzy, wyznaczonych przez D. O. K.

Zakwestjonowanie przez Komisję Przegładową wzgl. P. K. U. świadectwa lekarskiego, wystawionego przez lekarza powiatowego dla członków rodziny p. ci żeńskiej poborowego, ubiegającego się o ulgę z art. 53 odnosić się może z reguły do niewłaściwego stosunku, jaki zachodzi między określeniem stanu zdrowia danej osoby, a wyrażoną procentową niezdolnością do pracy zawodowej w świadectwie lekarskiem.

Samo rozpoznanie lekarza powiatowego może być zakwestjonowane tylko w wypadku, gdy rozpoznanie lekarskie wydaje się niejasnym lub nieuzasadnionem ze stanowiska wiedzy lekarskiej.

§ 8.

1) Z odroczeń terminu w wojsku stałem, na podstawie art. 53 c (art. 57) ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej mogą korzystać słuchacze szkół następujących rodzajów:

- a) szkół wyższych,
- b) zakładów teologicznych różnych wyznań,
- c) zakonów,
- d) szkół średnich ogólno-kształcących,
- e) „ artystycznych,
- f) „ zawodowych,
- g) seminarjów nauczycielskich,
- h) zakładów wychowania fizycznego,
- i) szkół niższych ludowych rolniczych, ogrodowych, mleczarskich, działających na mocy ustawy o ludowych szkołach rolniczych z dnia 9 lipca 1920 roku (Dz. Ust. Nr. 62).

2) Z prawa do odroczeń terminu służby mogą korzystać tylko uczniowie zwyczajni, zaś z pośród studentów szkół wyższych tylko ci, którzy posiadają świadectwo dojrzałości szkoły średniej ogólno-kształcącej, lub świadectwa innego rodzaju szkoły, o ile zostało uznane przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za równoznaczne ze świadectwem dojrzałości państwowej szkoły średniej ogólno-kształcącej.

3) Absolwenci uczelni wyższych mogą korzystać z odroczeń terminu służby w wojsku stałem, o ile przygotowują się do egzaminów dyplomowych (doktorat) nie dłużej jednak, jak na jeden rok, licząc od dnia uzyskania absolutorjum i najwyżej do 26 lat życia.

Kandydaci do tej ulgi mogą się o nią ubiegać tylko na podstawie odpowiedniego zaświadczenia Rektora uczelni wyższej.

4) Uczniowie poborowi, uczęszczający za granicą do szkół średnich ogólnokształcących, średnich zawodowych, seminarjów nauczycielskich i szkół artystycznych, oraz wychowankowie zakonów i seminarjów duchownych niższych zagranicznych, z reguły nie mogą korzystać z odroczenia terminu służby w wojsku stałym. Wyjątek od tej zasady może być zrobiony w następujących wypadkach:

- a) gdy w kraju niema tego rodzaju szkoły,
- b) gdy obywatel polski od dzieciństwa przebywa za granicami Państwa i od początku swojej nauki uczęszcza tamże do szkół,
- c) w razie wysłania ucznia zagranicę jako stypendysty władz polskich.

5) Uczniowie, którzy uczęszczają do zagranicznych szkół wyższych mogą korzystać z odroczenia terminu służby w wojsku stałym, jeżeli posiadają świadectwa uprawniające ich w Polsce do studjów wyższych (art. 85 ustawy o szkołach akademickich z dnia 13 lipca 1920 r. Dz. Ustaw Nr. 72) i o ile uzyskali zezwolenie polskich władz na wyjazd zagranicę.

6) Studjującym zagranicą udzielają odroczeń terminu służby w wojsku stałym Konsulaty Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie zaświadczeń, wydanych przez dyrekcję szkoły zagranicznej.

Zaświadczenie to winno być wystawione według wzoru ustalonego dla uczniów w kraju.

Nadto, uczniowie studjujący zagranicą; obowiązani są dwa razy do roku, a mianowicie 1 lutego i 1 lipca przedstawić Konsulatowi zaświadczenie regularnego uczęszczania do szkoły, oraz postępów w nauce; w razie nieprzedstawienia takowego tracą prawo do odroczenia.

O każdym udzielonem odroczeniu, winny Konsulaty zawiadomić P. K. U. i wydać petentowi kartę odroczenia.

7) Poborowi, którzy mając wykształcenie średnie, lub wyższe, odbywają praktykę zagranicą w zakładach handlowych, przemysłowych, lub rolniczych — mogą również korzystać z odroczenia terminu służby w wojsku stałym (art. 57 d.).

Celem uzyskania odroczenia w myśl powyższego, poborowy winien najpóźniej na trzy miesiące przed stawieniem się na Komisję Poborową — wnieść podanie do właściwego urzędu wojewódzkiego (w zawodzie hutniczo-górnicy, do właściwego urzędu górniczego) załączając następujące dokumenty:

- a) metrykę urodzenia,
- b) świadectwo przynależności gminnej,
- c) świadectwo, lub uwiarytelniony odpis ukończenia średniego ogólnego (matura) lub zawodowego, ewentualnie wyższego zakładu naukowego, umieszczonego w ogólnym wykazie szkół i zakładów naukowych, których słuchaczom przysługuje prawo do ubiegania się o odroczenie.

d) zaświadczenie zagranicznej firmy przemysłowej górniczo-hutniczej, handlowej, lub towarzystwa rolniczego, poświadczone przez właściwy Konsulat Polski, że poborowy rzeczywiście już odbywa praktykę, lub zostanie w tym właśnie czasie przyjęty na praktykę. W zaświadczeniu tem winien być wykazany czas trwania praktyki (dla marynarzy absolwentów szkoły morskiej w Tczewie, odbywających praktykę na statkach polskich lub zagranicznych potrzebnem jest zaświadczenie Min. Przem. i Handlu.

e) zaświadczenie właściwej Izby Handlowo-Przemysłowej wzgl. Rolniczej, a w tych dzielnicach, gdzie Izb niema — zaświadczenie poważnej i odpowiedzialnej organizacji zawodowej lub właściwych władz państwowych o celowości odbywania tej praktyki.

Poborowi, którzy odpowiadając ogólnie wymagany warunkom wykształcenia, korzystają ze stypendjów państwowych, samorządowych lub fundacji i wysłani zostali po ukończeniu swych studjów zagranicę przez instytucje prawno-publiczne dla dalszego praktycznego kształcenia się — nie potrzebują składać zaświadczeń wymienionych pod d (i e).

Dokument stwierdzający, że poborowy korzysta z tego rodzaju stypendjum zastąpi zaświadczenie, wymagane w tych punktach.

Wojewódzkie urzędy wzgl. wyższe urzędy górnicze, po rozpatrzeniu podań i przedłożonych dokumentów, przesyłają je biorąc pod uwagę termin poboru, wzgl. urzędowanie dodatkowych Komisji Przeglądowych wraz ze swoim wnioskiem do P. K. U. lub do Komisji Przeglądowej, które opinie te winny uważać za miarodajne. Osoby odbywające praktykę zagranicą, winny wnieść podania do urzędów wojewódzkich w drodze przez właściwy Konsulat Polski. Urzędy Wojewódzkie w danym wypadku nie przesyłają tych podań po zaopiniowaniu do P. K. U., lecz zwracają je Konsulatowi, który udzieli odroczenia lub nie, w zależności od otrzymanej opinii. O każdym wydanem odroczeniu Konsulat Polski winien niezwłocznie zawiadomić daną P. K. U.

8) W myśl pkt. c (art. 53 art. 57 e) z odroczeń służby w wojsku stałym mogą korzystać uczniowie rzemieślniczy (terminatorzy), celem dokończenia praktyki zawodowej.

Odroczenie w myśl powyższego może być udzielone tym uczniom rzemieślniczym, którzy terminują w rzemieśle u majstrów cechowych i wykażą się świadectwem o odbywaniu nauki rzemieślniczej, wydanem przez zarząd właściwego cechu rzemieślniczego wzgl. przez zarząd izby rzemieślniczej i poświadczonem przez instruktora stowarzyszeń przemysłowych (instruktorzy stowarzyszeń przemysłowych urzędują przy wszystkich urzędach wojewódzkich, wyjąwszy Województwo Śląskie, gdzie do czasu zorganizowania instruktoratu zaświadczenia cechów wzgl. izb rzemieślniczych będzie poświadczanie wydawał wydział przemysłowy wojewódzki). W byłym zaborze austriackim są upoważnione do wydawania świadectw stowarzyszenia przemysłowe, które są równorzędne cechem rzemieślniczym pozostałych dzielnic.

9) Odroczenie terminu służby, na zasadzie art. 53. c. (art. 57.) może być udzielane z roku na rok, nie dłużej jednak jak:

- a) dla uczniów szkół średnich, oraz niższych do 23 lat życia,
- b) dla słuchaczy szkół wyższych, odbywających nowicjaty zakonne, poświęcających się studjom teologicznym wyznań chrześcijańskich, oraz dla uczniów szkół rabinackich do 26 lat życia,
- c) dla uczniów terminujących w rzemiośle (terminatorów) do 22 lat życia.

Osobom, które do lat wykazanych pod a), b), c) nie ukończyli nauki — dalsze odroczenia nie przysługują. Osoby te winny być wcielone do szeregów na ogólnych zasadach, obowiązujących wszystkich.

§ 9.

Niniejsze postanowienia obowiązują do czasu wejścia w życie ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej z dnia 23. maja 1924 r.

Minister Spraw Wojskowych:
Sikorski,
Generał Dywizji.

Powyższe podaje do ogólnej wiadomości.
Puck, dnia 10. 10. 1924 r.

Starosta:
w z. ks. Witkowski.

457.

L. dz. II d. 1117/24
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
Nr. AB. 5366

Warszawa, dnia 27 sierpnia 1924 r.

Uszkodzone banknoty złotowe.

Do
Wszystkich PP. Wojewodów, P. Delegata
Rządu w Wilnie, P. Komisarza Rządu na
m. st. Warszawę.

W ślad za tut. okólnem zarządzeniem z dn. 20/VI 1924 r. Nr. AB. 3808 oznajmiam na podstawie pisma Min. Skarbu z dnia 11/VIII r. b. Nr. D. K./4501/W. A. K., że Bank Polski rozesłał do swych Oddziałów okólnik z dnia 12 czerwca 1924 r. Nr. 32 treści następującej:

„Niezwykle dużą ilość będących w obiegu marek polskich o niskich w stosunku do cen odcinkach, a więc mała ich siła nabywcza zmuszała publiczność do noszenia przy sobie dużej ilości banknotów.

Warunki te sprawiły, że ogół odzwyczaił się zupełnie od poszanowania banknotów.

Inaczej rzecz się ma z banknotami złotowymi. Banknoty te o dużej sile nabywczej winny być znacznie dłużej w obiegu, niż marki polskie;

wymagają zatem należytego poszanowania i dbałego obchodzenia się z nimi; przyzwyczajenie do tego publiczności było właśnie celem zarządzenia Banku Polskiego o pobieraniu zwrotu kosztów druku przy wymianie banknotów złotych, zniszczonych nie wskutek normalnego obiegu.

Cel ten został osiągnięty, gdyż jakkolwiek od czasu wydania powyższego zarządzenia upłynęło niespełna miesiąc, to jednak znaczna już pod tym względem daje się zauważyć poprawa.

Z tych względów Bank Polski zarządzenie o pobieraniu opłat za wymianę banknotów zniszczonych zawiesza i nadal żadnych kosztów przy wymianie destruktywów złotych, posiadających serje oraz wszystkie numery i podpisy, pobierać nie będzie.

Zwraca się jednocześnie uwagę, że w wypadku żądania przez kogokolwiek opłaty za banknot zniszczony należy zażądać interwencji policji, gdyż do pobierania tego rodzaju opłaty nikt wogóle uprawnionym nie jest“.

Powyższe udzielam do wiadomości i urzędowego użytku.

Za Ministra:
(—) B. Kozłowski
Dyrektor Departamentu.

Powyższe podaję do ogólnej wiadomości.
Puck, dnia 10. 10. 1924 r.

Starosta:
w z. ks. Witkowski.

OGŁOSZENIA.

**Warsztat mechaniczny
w Pucku.**

Przyjmuję wszelkie prace mechaniczne:

remont samochodów i wszelkich silników spalinowych, maszyn rolniczych, centryfug do mleka, maszyn do pisania, również wag decymalnych i innych,

do czego jestem upoważniony przez
Główny Urząd Miar.

Wszelkie prace

!! wykonuję szybko i solidnie pod gwarancją !!

Polecam się względem Szan. Obywateli.

Juljan Kuca.